

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille M. Divendal
Auteurs Dhr. P.J.J. Tromp en F. Kool
Telefoon 5113515 E-mail: ptromp@haarlem.nl
STZ/MIL Reg.nr. 2009/93681
Te kopiëren: A
B & W-vergadering van 2 juni 2009

Onderwerp

Proef met OV-fiets bij twee busknooppunten

DOEL:

Stimulering van het gebruik van het openbaar vervoer en de fiets.

B&W

1. Het college besluit akkoord te gaan met het uitvoeren van een proef met kleinschalig verhuur van OV-fietsen bij twee busknooppunten in de binnenstad
2. Het besluit heeft geen financiële consequenties
3. De betrokkenen ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit
4. Het besluit van het college wordt ter informatie voorgelegd aan de commissie Beheer

COLLEGE BESLUIT

Onderwerp: Proef met OV-fiets bij twee busknooppunten

Inleiding

De zwakte van het openbaar vervoer is dat er vrijwel altijd voor- en natransport bij nodig is. Bij de grotere NS-stations wordt, om aan dit nadeel tegemoet te komen, de OV-fiets aangeboden. Het Haarlemse projectbureau Ecosol, heeft samen met een aantal bedrijven een systeem ontwikkeld om de OV-fiets ook kleinschalig te verhuren bij kleinere OV-knooppunten zoals bushaltes. Voor het uitvoeren van een proef met dit systeem hebben ze subsidie verkregen van de overheid. Ecosol heeft de gemeente Haarlem benaderd met het verzoek de proef met het systeem te mogen uitvoeren bij twee bushaltes in de Haarlemse binnenstad (Verwulft en Houtplein).

Besluitpunten college

Het college besluit akkoord te gaan met het uitvoeren van een proef met kleinschalig verhuur van OV-fietsen bij twee busknooppunten (Verwulft en Houtplein) in de binnenstad.

Beoogd resultaat

Een positieve bijdrage aan het gebruik van het openbaar vervoer en de fiets, ten koste van het autogebruik.

Argumenten

Het project past uitstekend in het fietsbeleid van de gemeente Haarlem dat is vastgelegd in het Haarlems Verkeers- en VervoersPlan (HVVP). Het stimuleren van het fietsgebruik en het OV-gebruik is tevens een speerpunt in het streven om van Haarlem een klimaatneutrale gemeente te maken.

Uitvoering

De proef zal worden uitgevoerd in de periode augustus 2009 tot maart 2010.

Bijlagen

In de bijlage is een meer uitgebreide beschrijving van het project weergegeven.

Het college van burgemeester en wethouders

Bijlage A:

Beschrijving Proef met OV-fiets bij twee busknooppunten

1. De aanleiding tot de proef.

In de concurrentie met andere vormen van vervoer heeft het openbaar busvervoer als belangrijk nadeel dat de afstand van de halte tot de eindbestemming vaak net te ver is. Voor reizigers is het verlies in tijd en comfort dan te groot.

Dit project beoogt de vraag naar betaalbaar voor- en natransport bij het openbaar busvervoer in te vullen. Gezien de beperkte ruimte die beschikbaar is in binnensteden zal de oplossing van het probleem een beperkt beslag op de openbare ruimte mogen nemen. Dit wordt gedaan door de OV-fiets als huurfiets kleinschalig op een aantal busstations aan te bieden. In Nederland bestaat de OV-fiets reeds als laagdrempelige, snelle en goedkope huurfiets formule. Vooralsnog is deze formule vooral te vinden op treinstations. Er is nog geen eenvoudige en goedkope infrastructuur beschikbaar om de fiets ook kleinschalig op een veel groter aantal locaties aan te bieden. Dit project maakt door de samenwerking met LocknGo en Ecosol deze optie wel mogelijk.

2. De doelstelling van de proef.

De doelstelling van de proef is: Het realiseren op twee lokaties van de mogelijkheid om bij op openbaar vervoerknooppunten in de binnenstad, met een beperkt beslag op de openbare ruimte, een snelle huurfietsformule aan te bieden aan reizigers. De mogelijkheid wordt gecreëerd door de OV-fietsformule kleinschalig, met ter plaatse minimale voorzieningen, aan te bieden. Dit project combineert daarvoor de OV-fiets met de LocknGo stallingklemmen (zie Figuur 1), een innovatieve oplossing voor sleutelopslag en een beheer- en onderhoudsservice.



Figuur 1: LocknGo stallingsklem met paslezer voor twee fietsen

Door de slimme combinatie van deels bestaande en deels nieuw te ontwikkelen onderdelen en koppelingen van techniek en software kan de OV-fiets tot in de haarvaten van het openbaar vervoer worden aangeboden. Hiermee kan een relatief zwak onderdeel van het openbaar busvervoer - de laatste schakel in de keten; de afstand van de halte tot de eindbestemming - worden opgelost. 100.000 OV-fiets

gebruikers en binnenkort iedere aangemelde OV-chipkaarthouder kunnen van de voorziening gebruik maken.

Dezelfde techniek kan ook toegepast worden in grote steden met ruimtegebrek en beperkte budgetten voor fietsstallingen. Op deze plaatsen kan het resultaat van het project worden toegepast als stadshuurfiets.

Als proeflocatie voor het project worden twee haltes van busknooppunten in de Haarlemse binnenstad (Verwulft en Houtplein) gedurende een periode van 6 maanden voorzien van stallingsklemmen met elk acht OV-fietsen. Bestaande OV-fietsgebruikers worden geïnformeerd over de proef en worden uitgenodigd om de oplossing op deze locaties uit te proberen. De gebruikerservaringen worden gemeten, geëvalueerd en gerapporteerd.

3. Verbeteringen door de proef

Ten opzichte van de huidige situatie levert de proef de volgende verbeteringen op:

- Uitbreiding van de keten van het openbaar vervoer per bus
- Uitbreiding van het bereik van het openbaar vervoer per bus, via bushaltes en de OV-fiets naar de eindbestemming
- Door verbeterde dekking tot de eindbestemming een stimulans voor het gebruik van het openbaar vervoer per bus
- Verlaging van de kosten voor het aanbieden van kleinschalige, snelle huurfietsformule op buslocaties
- Verlaging van de drempel om de stalling op een locatie te realiseren: er is een minimaal ruimtebeslag en er zijn geen speciale voorzieningen nodig
- Meer locaties en een zeer fijnmazig net waar reizigers fietsen kunnen huren
- Een veilige stalling van de huurfiets met een nieuw innovatief fietsslot, gecombineerd met een nieuw innovatief mechanisch systeem om de sleutel op te bergen
- Een systeem dat volledig gebaseerd is op de technologie van de OV-chipkaart
- De mogelijkheid om het systeem op drukke stadslocaties met een beperkt beslag op de openbare ruimte toe te passen
- Positieve effecten zoals lagere milieubelasting en verbetering leefklimaat door een verschuiving van mobiliteit van de auto naar openbaar vervoer per bus en vervoer per fiets

4. Aanpak (inclusief een tijdspad en de projectorganisatie)

Voor de uitvoering van de proef is subsidie verkregen van SenterNovem, in het kader van stimulering van innovaties voor mobiliteitsmanagement.

Om de beoogde resultaten te bereiken hebben de deelnemende organisaties een projectplan opgesteld en een projectorganisatie gevormd. Om de bijdrage van de deelnemende organisaties te waarborgen hebben zij een samenwerkingsovereenkomst gesloten.

In onderstaand schema zijn de deelnemers en hun te leveren bijdrage opgenomen.

Deelnemende organisatie	Bijdrage	hoofd of mede aanvrager
Ecosol	Service en organisatie, stallingstechniek / sleutel opberg innovatie	hoofdaanvrager
OV-fiets	OV-fietsen, OV-fietsformule, OV-fietsgebruikers, automatisering formule, projectleiding, rapportage	mede aanvrager
LocknGo / Fietsklamp BV	Stallingstechniek, automatisering, prototypeontwerp en realisatie, installatie	mede aanvrager
Connexxion	Locatieselectie, reizigersproef aanbod	
Fietsersbond	Klankbordfunctie, monitoren en rapportage gebruikerservaringen	
Gemeente Haarlem	Locatieselectie	

De projectactiviteiten zijn volgens onderstaand schema ingedeeld en in de tijd gefaseerd.

Fase	Activiteiten	Tijdspad
Ontwerp	sleutelopbergsysteem integratie met stalling	Oktober – November 2008
	software aanpassingen / koppelingen	
	service en onderhouds organisatie	
	Realisatie ontwerpen tot een prototype	
Prototype	Onderdelen en Integratietesten, testrapportage	November 2008 – Maart 2009
Testen prototype	Evaluatie testrapportage, doorvoeren pre productiewijzigingen in ontwerpen	April 2009
Pre productie wijzigingen	produceren van 2 x 8 stallingen met sleutelopbergsysteem en gekoppelde software	Mei 2009
Realiseren en installeren	installeren op twee locaties	Augustus 2009 – September 2009
	16 OV-fietsen leveren	
	locatietesten, service en onderhoudsorganisatie inrichting	
	Communicatie over nieuwe dienst richting OV-fietsers en busreizigers	
	Gedurende 6 maanden reizigers uitnodigen om van de locaties gebruik te maken. Uitvoeren service en onderhoud.	
Gebruikersproef en Gebruikerstest	Metten gebruik (rittenregistratie). Enquêteren gebruikers	September 2009 - Maart 2010
Monitoring en rapportage	Evaluatie projectresultaten en projectuitvoering. Aanbevelingen voor het starten van nieuwe locaties.	September 2009 – Maart 2010
Evaluatie en eindrapportage		April 2010

5. De proef en het Haarlemse fiets- en klimaatbeleid

Het fietsbeleid van Haarlem is vastgelegd in het HVVP. In het HVVP wordt geconcludeerd dat de ontwikkeling van alternatieven voor de automobilititeit bittere

noodzaak zijn voor Haarlem. Enerzijds is dat ingegeven door het feit dat Haarlem een historische stad is waar uitbreiding van (verkeers-)capaciteit voor de auto stuit op een fysieke beperking van de ruimte en anderzijds neemt de verkeersdrukte door bouwopgave die Haarlem ook nog heeft verder toe.

Samen met de autonome groei is het de verwachting dat het wegennet in spijtijden ook na upgrading onvoldoende capaciteit kan bieden voor de verwachte vraag aan verkeersruimte.

Haarlem heeft zich dan ook voorgenomen in stedenbouwkundige ontwikkeling van de stad openbaar vervoer en langzaamverkeer voorrang te geven, opdat deze vervoersmodaliteiten een steeds groter aandeel van de modal-split uit kunnen gaan maken om daarmee Haarlem voor de toekomst leefbaar en bereikbaar te houden

Naast het realiseren van nieuwe verbindingen, verbeteren van verkeersveiligheid, comfort, wachttijden bij verkeerslichten en verlichting is ook het onderwerp stallingen een speerpunt.

De gedachte is dat met het verbeteren en uitbreiden van stallingsvoorzieningen, fietsers veiliger en beter hun fiets op locatie kwijt kunnen, het daarmee aantrekkelijker wordt om bestemmingen op de fiets te bereiken. Wanneer het voorzieningenniveau verbetert zal dit bijdragen aan een hoger gebruik van de fiets op de korte afstand. Met name op de korte afstand wordt de auto nog veel gebruikt en valt er binnen Haarlem veel winst te behalen.

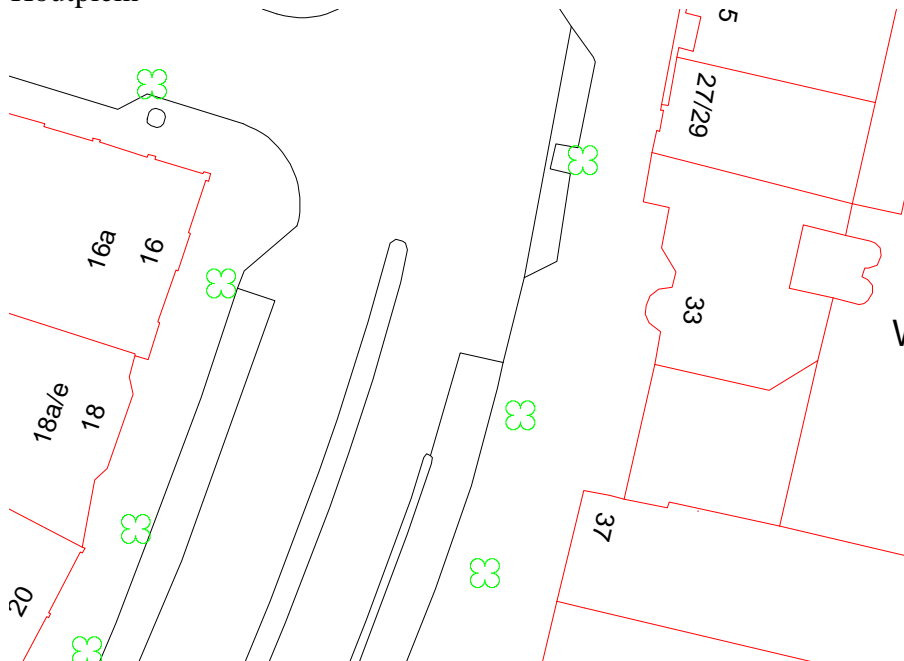
Als doelstelling is geformuleerd het fietsgebruik op de korte afstand te laten stijgen van 39% naar 45%. Het stimuleren van fietsgebruik is tevens een speerpunt in het streven om van Haarlem een klimaatneutrale gemeente te maken.

De zwakte van het openbaar vervoer is dat er vrijwel altijd voor- en natransport bij nodig is. Bij NS-stations wordt, om aan dit nadeel tegemoet te komen, de OV-fiets aangeboden. Dit systeem kent een succesvolle groei en voorziet in een groeiende behoefte. Voor Haarlem is het interessant om medewerking te verlenen aan het experiment om te bezien in hoeverre fietsuitleensystemen bijdragen aan een hoger gebruik van openbaar vervoer (HOV en regiobussen) en daarmee automobilititeit terugdringt. De stallingen dienen daarvoor bij/langs belangrijk openbaar vervoersknooppunten gesitueerd te zijn. De vraag is of dergelijke systemen ook zonder fysiek toezicht functioneel en levensvatbaar zijn. Daar hoopt het experiment eveneens een antwoord op te geven. Onderstaande locaties zijn in overleg met de fietscoördinator en de beleidsmedewerker Ruimtelijke Kwaliteit vastgesteld. Voor de locatie Houtplein zullen de bestaande (Tulip)fietsenrekken tijdelijke worden opgeslagen.

Locaties:

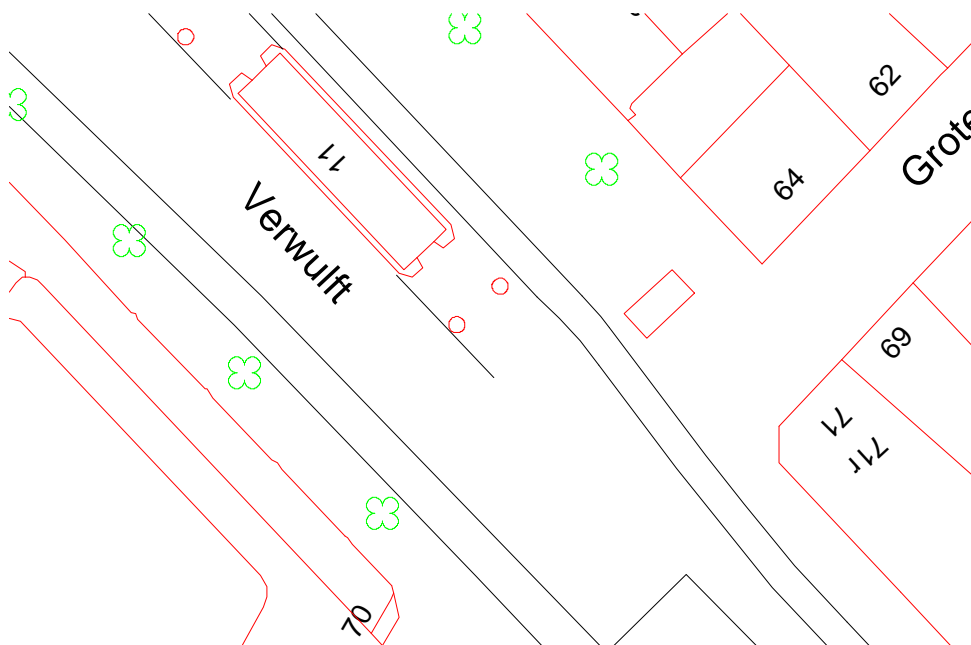
Voor het experiment zijn twee locaties uitgekozen:

1. Houtplein



Ter plaatse van de gestalde fietsen, pal te noorden van de boom voor huisnummer 37
Aantal stallingsplekken: 8

2. Verwulft



Op het Verwulft, ter hoogte van Grote Houtstraat 64 achter de bloemenkiosk
Aantal stallingsplekken: 8